

PS-I.431.1.1.2025

PROTOKÓŁ

KONTROLI KOMPLEKSOWEJ

przeprowadzonej

w Urzędzie Miejskim w Jasieniu, ul. XX-lecia 20.

Działając na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5 - 6 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673), rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1165) oraz przepisów ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.),

zespół inspektorów w składzie:

1. **Hanna Piekarska** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 3-1/2025 z 3 stycznia 2025 r. – kierująca zespołem inspektorów
2. **Sylwia Krasieńska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 3-2/2025 z 3 stycznia 2025 r. – członek zespołu inspektorów;

przeprowadził, w okresie od 13 stycznia 2025 r. do 6 marca 2025 r., kontrolę kompleksową w Urzędzie Miejskim w Jasieniu, w obszarze wszystkich sfer organizacji i funkcjonowania jednostki w realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Celem kontroli było podniesienie jakości świadczonych usług. Kontrolą objęty był okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli.

Czynności w siedzibie jednostki dokonano 13 stycznia 2025 r.

Czynności kontrolnych dokonano w obecności Burmistrza Jasienia i Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieniu.

Ocenie poddano zagadnienia:

1. Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Infrastruktura pomocy kierowanej do osób doznających przemocy domowej oraz warunki realizacji zadania.
3. Zespół interdyscyplinarny.
4. Rozpatrywanie zgłoszeń o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej.

5. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”.
6. Rozpatrywanie skarg na działania zespołu interdyscyplinarnego i grupę diagnostyczno-pomocową.

Do oceny powyższych zagadnień przyjęto analizę dokumentów udostępnionych kontrolującym w toku czynności dokonanych w siedzibie jednostki, w tym 5 losowo wybranych akt klientów, dokumentację i wyjaśnienia Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieniu – przekazane 15 stycznia i 5 marca 2025 r.

Przed przystąpieniem do kontroli, zespół inspektorów złożył pisemne oświadczenia, o braku okoliczności, uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

(akta kontroli str. 1-33)

Dokonano na tej podstawie następujących ustaleń:

1. Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej

Opracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej wynika z art. 6 ust. 2 pkt. 1 cyt. ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Gmina Jasień posiada opracowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i realizuje jego założenia.

Nie przyjęto Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej zgodnie ze znowelizowanymi przepisami prawa.

Rada Miejska w Jasieniu Uchwałą Nr XXX/215/2021 z dnia 9 grudnia 2021 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Jasień. Program obejmuje lata 2021-2025.

W dokumencie znajdują się m.in. teoretyczne informacje o zjawisku przemocy w rodzinie, diagnoza problemu na terenie Gminy (opracowana na podstawie badań ankietowych, danych OPS i Zespołu Interdyscyplinarnego) oraz stan prawny. Wskazano cel główny Programu. Jest to zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinach mieszkających na terenie Gminy Jasień oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Ustalono 5 celów szczegółowych, działania, realizatorów i czas realizacji Programu.

W ramach **celu pierwszego** pn. tworzenie gminnego systemu współdziałania instytucji i organizacji w obszarze przemocy oraz ochrony ofiar przemocy – powołano i zapewniono funkcjonowanie ZI, szczegółowo opisane w pkt. 3 niniejszego protokołu.

Cel drugi dotyczy rozwoju kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. W ramach realizacji tego celu członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego – w okresie objętym kontrolą – uczestniczyli w 6 szkoleniach merytorycznych.

Cel trzeci dotyczył zwiększenia skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą.

W ramach prowadzonych procedur NK, osoby dotknięte przemocą były informowane przez członków Grup Diagnostyczno-Pomocowych o możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa udzielanego na terenie Gminy. Informacje o formach specjalistycznego poradnictwa oferowanego na terenie Gminy zostały szczegółowo opisane w pkt. 2 niniejszego protokołu.

W 2024 r. prowadzone były działania informacyjno-edukacyjne kierowane do różnych grup odbiorców z terenu gminy Jasień:

- zrealizowano 2 programy profilaktyczne pt. „Możesz tylko stracić” i „Zło dobrem zwyciężaj” dla 98 uczniów (klas 6, 7 i 8) Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jasieniu.
- zorganizowano działania profilaktyczne – ferie bez uzależnień dla 50 dzieci.
- przeprowadzono program edukacyjno-profilaktyczno-sportowy dla 70 dzieci.
- zrealizowano program pn. „Szkoła dla rodziców” dla 14 uczestników.

Czwarty cel – zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc związany jest z działaniami podejmowanymi przez Zespół Interdyscyplinarny.

W 2024 r. Zespół prowadził 16 procedur „Niebieska Karta”, powołano 17 Grup Diagnostyczno-Pomocowych i zakończono 10 procedur. W 2025 r. rozpoczęto procedurę NK w dwóch rodzinach. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” została opisana w punkcie 5 niniejszego protokołu.

Ostatni – **piąty cel** dotyczy podniesienia poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy.

W trakcie kontroli Gmina Jasień przyjęła – 26 lutego 2025 r. – uchwałę XVI/116/2025 w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

(akta kontroli str. 34-51, 410-426)

Zadanie realizowane bez uchybień.

2. Infrastruktura pomocy kierowanej do osób dotkniętych przemocą domową.

Zgodnie z art. 6 ust. 2, pkt. 2 i 3 cyt. wyżej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, jak również zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w odpowiednich jednostkach wsparcia.

Zgodnie z obszarem 2.2.1 Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 – zadaniem jednostki samorządu terytorialnego jest upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 823).

Mieszkańcy Gminy Jasień – dotknięci przemocą – mają zapewnioną pomoc w ramach infrastruktury Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieniu oraz w ramach współpracy samorządu z innymi instytucjami.

a) Wsparcie udzielane w formie poradnictwa specjalistycznego.

Mieszkańcy Gminy Jasień mają zapewniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego w zakresie porad: socjalnych, psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, a także terapii uzależnień. Informacja o możliwości skorzystania z poradnictwa prawnego oraz terapii uzależnień zamieszczona jest na stronie Gminy Jasień <https://jasien.com.pl/>. W siedzibie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dostępne są ulotki dot. przeciwdziałania przemocy domowej.

Na stronie internetowej Gminy brak jest informacji o dostępnych formach poradnictwa – w zakresie przemocy domowej oraz funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i procedurze „Niebieskie Karty”.

- **Poradnictwo socjalne** udzielane jest w ramach pracy socjalnej, prowadzonej przez pracowników socjalnych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieniu.
Prowadzony jest rejestr pracy socjalnej, z którego wynika, że w 2024 r. pracownicy udzielili osobom zagrożonym przemocą 3 porady.
- **Porady prawne** udzielane są w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Poradnictwa Obywatelskiego. Przyjęcia odbywają się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Jasieniu. Informacje dot. nieodpłatnej pomocy prawnej dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Jasień pod adresem: https://bip.jasien.pl/system/obj/4959_Karta_informacyjna_p_zarski_Porady_prawne.pdf.
- **Porady dla osób uzależnionych** udzielane są w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- **Pomoc psychologiczna** zapewniona jest za pośrednictwem pracowników socjalnych MGOPS w Jasieniu.

b) Wsparcie udzielane całodobowo

Na terenie Gminy nie jest prowadzona całodobowa placówka dla ofiar przemocy. W razie potrzeby klienci mogą być kierowani do odpowiednich placówek, znajdujących się w innych gminach. W okresie objętym kontrolą – do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – nie wpłynął żaden wniosek o skierowanie do ośrodka wsparcia.

W toku czynności kontrolnych, na podstawie analizowanych teczek klientów ustalono, że osoby dotknięte problemem przemocy domowej (zarówno doświadczające przemocy, jak i podejrzewane o jej stosowanie) informowano o możliwości skorzystania z różnych form pomocy i kierowano do specjalistów – psychologa, prawnika. Żadna z osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” nie wymagała umieszczenia w placówce całodobowej.

c) Kadra zajmująca się bezpośrednio realizacją zadań z zakresu przemocy domowej

Z oświadczenia złożonego przez Kierownika MGOPS wynika, że zadaniami dot. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Jasień zajmuje się kierownik oraz 4 pracowników socjalnych zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w Gminie Jasień zaangażowano 5 osób. Wszyscy pracownicy podnosili kwalifikacje zawodowe w obszarze objętym kontrolą.

Podczas czynności kontrolnych sprawdzano dokumentację dotyczącą szkoleń kadry. W okresie objętym kontrolą pracownicy uczestniczyli w m.in. w szkoleniach pn.: „Zadania poszczególnych służb w przeciwdziałaniu przemocy domowej. Pojęcie przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej i emocjonalnej wobec dziecka”, „Ustawa z dnia 09.03.2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.” oraz „Nowelizacja kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – Nowe zadania i obowiązki OPS oraz ZI.”

(akta kontroli str. 52-66)

Zadanie realizowane z uchybieniem w zakresie braku informacji na stronie internetowej Gminy o dostępnych formach poradnictwa - w zakresie przemocy domowej oraz funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i procedurze „Niebieskie Karty”.

3. Zespół interdyscyplinarny (ZI).

Zgodnie z art. 6. ust. 2 pkt. 4 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. W myśl art. 9a - 9c cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zespół interdyscyplinarny powołuje wójt/burmistrz/prezydent, działając na podstawie porozumień zawartych między burmistrzem, a uprawnionymi podmiotami. Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

W Gminie Jasień funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny w pełnym składzie. Burmistrz zawarł porozumienia z częścią uprawnionych podmiotów, których reprezentanci zostali powołani w skład Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszyscy członkowie Zespołu złożyli oświadczenia zobowiązujące ich do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych. Zachowano właściwą ilość i częstotliwość organizacji posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Nie wszyscy członkowie ZI odbyli obowiązkowe szkolenie, o którym mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

a) Podstawy prawne utworzenia zespołu interdyscyplinarnego

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Jasień została prawnie uregulowana. Rada Miejska w Jasieniu przyjęła – 28 lipca 2023 r. – uchwałę nr LVII/373/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Burmistrz Jasienia powołał – zarządzeniem nr 0050/69/2023 z dnia 20 września 2023 r. – Zespół Interdyscyplinarny. Skład Zespołu był czterokrotnie zmieniany odpowiednimi zarządzeniami.

b) Skład zespołu interdyscyplinarnego, zawarte porozumienia z uprawnionymi podmiotami

Zespół tworzą przedstawiciele podmiotów wskazanych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Burmistrz Jasienia zawarł porozumienia o współpracy z siedmioma podmiotami, których reprezentanci zostali powołani

do składu Zespołu. Brak porozumień z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jasieniu oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jasieniu.

c) Organizacja pracy w zespole interdyscyplinarnym

Organizację pracy w Zespole określono w Regulaminie – Uchwała Nr IK.3301.1.1.2023 Zespołu Interdyscyplinarnego w Jasieniu z dnia 29 września 2023 r.

d) Zachowanie poufności uzyskanych informacji i danych przez członków zespołu interdyscyplinarnego

Wszyscy członkowie Zespołu złożyli oświadczenia zobowiązujące do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych, zgodnie z wymogami art. 9c ust. 3 ustawy cyt. wyżej o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

e) Szkolenia członków zespołu interdyscyplinarnego

Zgodnie z art. 9a ust. 5a członkowie zespołu interdyscyplinarnego, w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania w skład zespołu interdyscyplinarnego, przechodzą obowiązkowe szkolenie, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, organizowanych przez samorząd województwa.

Z przekazanej dokumentacji wynika, że trzech członków ZI przedłożyło certyfikaty uczestnictwa w obowiązkowych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Pozostali członkowie ZI nie odbyli takiego szkolenia.

f) Organizacja posiedzeń (prawidłowość zwoływania posiedzeń, zachowanie częstotliwości spotkań, usprawiedliwianie nieobecności na posiedzeniach)

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego mają odbywać się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Zachowano właściwą ilość i częstotliwość organizacji posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Na podstawie analizy przedłożonych protokołów stwierdzono, że w 2024 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W posiedzeniach nie uczestniczyli wszyscy członkowie. Każda nieobecność członków jest odnotowana w dokumentacji wraz z podaniem przyczyny nieobecności.

Celem dokonania oceny działań Zespołu analizie poddano protokoły z jego posiedzeń. Z protokołów wynika, że podczas posiedzeń Zespół skupiał się przede wszystkim na realizacji procedury „Niebieskie Karty”, wymianie informacji nt. rodzin pozostających w obszarze oddziaływania członków zespołu.

Zadanie realizowane z uchybieniem: Burmistrz Jasienia nie zawarł porozumień o współpracy z dwoma podmiotami, których reprezentanci zostali powołani do składu Zespołu. Część członków ZI nie odbyła obowiązkowego szkolenia, o którym mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

(akta kontroli str. 67-155)

4. Rozpatrywanie zgłoszeń o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej.

Zgodnie z art. 9a ust. 10 w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, o których mowa w art. 9b ust 8, powołuje się grupę diagnostyczno-pomocową. W przypadku niepotwierdzenia informacji o stosowaniu przemocy domowej grupa diagnostyczno-pomocowa odstępuje od dalszych działań, co jest dokumentowane w formie pisemnej (art. 9b ust. 15).

Ośrodek rozpatrywał zgłoszenia dot. podejrzenia wystąpienia przemocy domowej – sposób postępowania wymaga dostosowania do obowiązujących przepisów.

Z rejestru zgłoszeń dot. przemocy wynika, że w 2024 r. przyjęto 1 zgłoszenie. Zgłoszenie dot. podejrzenia występowania przemocy domowej. Została wszczęta procedura NK, powołana Grupa D-P i podjęto działania mające na celu udzielenie pomocy rodzinie.

Sposób rozpatrzenia zgłoszenia nie jest zgodny z przepisami ustawy (art. 9a ust. 10, art. 9b ust. 8, 15). Po otrzymaniu zgłoszenia Przewodnicząca ZI zobowiązana jest powołać Grupę D-P, która rozpatruje daną sytuację i podejmuje decyzję o wszczęciu procedury lub odstępuje od dalszych działań.

Zadanie realizowane z uchybieniem – sposób rozpatrywania zgłoszeń jest niezgodny z obowiązującymi przepisami.

(akta kontroli str. 350-408)

5. Inicjowanie i realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Zgodnie z art. 9d ust. 1-4 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli podmiotów uprawnionych, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej... W myśl art. 9b ust. 8 do zadań grup należy m.in.: dokonanie oceny sytuacji domowej, realizacja procedury „Niebieskie Karty”, realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową. Zgodnie z § 7.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870) – przekazanie wypełnionego formularza procedury do zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych. § 8 ust.1 cyt. wyżej Rozporządzenia stanowi, że formularz „Niebieska Karta – A” jest przekazany grupie diagnostyczno-pomocowej niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania.

Zgodnie z § 20 cyt. wyżej cytowanego rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu, który powinien zawierać: dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura, datę rozpoczęcia i zakończenia procedury, skład grupy diagnostyczno-pomocowej, opis podjętych działań, przesłanki uzasadniające zakończenie oraz podpisy członków grupy.

Mieszkańcy Gminy, których dotyczy problem przemocy domowej mają zapewnioną pomoc w ramach procedury „Niebieska Karta”. Ośrodek kieruje klientów do specjalistów oraz współpracuje z innymi instytucjami na rzecz poprawy ich funkcjonowania. Zmiany wymaga sposób prowadzenia procedury „Niebieska Karta”, dokumentowania działań oraz sposobu zakończenia procedury.

Z wykazu „Niebieskich Kart” wynika, że w okresie objętym kontrolą – było 18 prowadzonych procedur.

Dokumenty dot. „Niebieskich Kart” przechowywane są u Przewodniczącej ZI, w zamkniętej szafie.

Analizie poddano akta osobowe 5 rodzin – wybrane z wykazu NK - poz. nr: 2, 3, 4, 6, 11. Przy wyborze wzięto pod uwagę: skład rodziny oraz czas trwania procedury. W teczkach klientów znajdowały się m.in.: wypełnione formularze „NK-A, C, D”, protokoły posiedzeń Grup Diagnostyczno-Pomocowych (dalej Grupa D-P), notatki urzędowe, karty prowadzonego monitoringu oraz protokoły z zakończenia procedury.

Po analizie dokumentacji prowadzonej przez Ośrodek w ramach procedury „NK” zespół kontrolny sformułował wnioski w następujących obszarach:

a) zachowania terminów określonych w rozporządzeniu:

- w każdym badanym przypadku zostały zachowane terminy określone w przepisach dot.: przekazania formularza „Niebieska Karta-A” Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grupie D-P. Na każdym analizowanym formularzu „NK – A” była data i potwierdzenie Przewodniczącego Zespołu o wpływie dokumentu;
- Przewodniczący powołuje członków Grupy D-P oraz przekazuje Grupie wszczętą procedurę,
- pierwsze posiedzenie Grupy D-P odbywało się w terminie kilku dni od powołania Grupy,
- w każdym przypadku, w którym wszczęcie procedury nastąpiło pod nieobecność osoby stosującej przemoc – osoba ta została o tym powiadomiona w wymaganym terminie.

b) ustalenie składu Grupy Diagnostyczno-Pomocowej:

- w analizowanych przypadkach – skład Grupy nie zawsze był adekwatny do sytuacji rodzin. Grupy – każdorazowo – składały się z pracownika socjalnego oraz funkcjonariusza Policji. W składzie Grupy brak jest np. pedagoga ze szkoły (w rodzinie są dzieci), przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w rodzinie występuje problem alkoholowy). Dodatkowy specjalista mógłby mieć wpływ na lepsze rozeznanie sytuacji wszystkich członków rodziny oraz mieć wpływ na poprawę jej funkcjonowania,
- protokoły posiedzenia Grupy D-P zawierały informacje o: składzie Grupy, danych rodziny, analizy sytuacji oraz planowanych działaniach,
- spotkania Grup odbywały się w miejscu zapewniającym możliwość przeprowadzenia rozmowy w odpowiednich warunkach.

c) zapewnienie uczestnictwa w procedurze osobom doznającym przemocy i stosującymi przemoc:

- niewłaściwy sposób organizowania spotkań Grup D-P – brak zaproszenia/wezwania osób doznających i stosujących przemoc. Z analizy dokumentów oraz złożonych wyjaśnień wynika, że spotkania odbywały się w miejscu zamieszkania klientów. Przepisy rozporządzenia wskazują, że na posiedzeniu grupa w obecności „zaproszonej osoby doznającej przemocy domowej” oraz grupa „po wezwaniu osoby stosującej przemoc domową” dokonuje analizy sytuacji. Spotkania powinny być organizowane w sposób uniemożliwiający stroną wzajemny kontakt, co w miejscu zamieszkania nie może być zapewnione przez członków Grupy. Ponadto – w opinii Zespołu Kontrolnego – specjaliści będący w Grupie nie mają możliwości uczestniczenia w spotkaniu, które odbywa się w miejscu zamieszkania;
- zbyt mała liczba spotkań Grup – w okresie prowadzenia procedury Grupy spotykały się najczęściej tylko jeden raz (na początku procedury). Wówczas nie ma możliwości dokonania oceny np. Indywidualnego Planu Pomocy.

d) diagnozowania sytuacji domowej oraz planu pomocy:

- formularze „NK-C i D” były wypełniane i znajdują się aktach sprawy;
- w formularzu „NK-C” określano działania przedstawicieli instytucji uczestniczących w spotkaniach Grup oraz plany pomocy;
- współpracowano z różnymi instytucjami celem diagnozowania sytuacji rodzin,
- motywowano uczestników procedury do skorzystania ze wsparcia np. psychologa, terapeuty;
- pracownik socjalny prowadził monitoring środowiska, z których sporządzano notatki służbowe,
- w niektórych aktach sprawy - brak jest udokumentowanej pracy pozostałych członków Grupy D-P tj.: funkcjonariusza Policji, pedagoga, asystenta rodziny, przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- brak udokumentowanej współpracy pomiędzy Grupami D-P – w przypadku, kiedy osoba doznająca przemocy mieszka w innej gminie niż osoba stosująca przemoc,
- w niektórych przypadkach brak jest objęcia indywidualnym planem pomocy wszystkich członków rodziny, w której prowadzona jest procedura NK.

e) zachowania poufności danych

- procedury „Niebieskiej Karty” są prowadzone z zachowaniem poufności poprzez złożenie odpowiednich oświadczeń.

f) zamykanie procedury „Niebieska Karta”

- na 5 skontrolowanych procedur – 5 zostało zakończonych;
- decyzja o zamknięciu procedury była podejmowana przez Grupę D-P;
- protokół w sprawie zakończenia procedury zawiera elementy wymagane rozporządzeniem,
- w jednym przypadku błędnie określono przesłankę na podstawie której zakończono procedurę: w protokole NK zakończono procedurę z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań, natomiast w piśmie poinformowano klienta o odstąpieniu od dalszych działań. Są to dwa -

różne sposoby kończące postępowania – pierwsza dot. zakończenia wszczętej procedury NK (art. 9h ustawy), natomiast druga dot. wyjaśnienia zgłoszenia przemocy (art. 9b ust 15 ustawy).

Zadanie realizowane z uchybieniami w kwestii: prowadzenia procedury „Niebieska Karta”, dokumentowania działań oraz sposobu zakończenia procedury.

(akta kontroli str. 157-349, 409)

6. Rozpatrywanie skarg na działania zespołu interdyscyplinarnego i grupę diagnostyczno-pomocową.

Zgodnie z art. 9a ust. 7h ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, skargę na działalność zespołu interdyscyplinarnego lub członka zespołu interdyscyplinarnego może wnieść osoba objęta procedurą "Niebieskie Karty". Skargę rozpatruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, który powołał zespół. Skargę na członka grupy diagnostyczno-pomocowej powinien rozpatrzyć zespół interdyscyplinarny.

W myśl art. 9b ust. 16 ustawy, skargę na działalność grupy diagnostyczno-pomocowej lub członka grupy diagnostyczno-pomocowej może wnieść osoba objęta procedurą "Niebieskie Karty". Skargę rozpatruje zespół interdyscyplinarny. Skargi rozpatrywane są w trybie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Zgodnie z pisemnym oświadczeniem Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieniu – do dnia kontroli nie złożono skarg na działalność zespołu interdyscyplinarnego, ani na pracę grup diagnostyczno-pomocowych.

(akta kontroli str. 156)

Wnioski:

1. Gmina Jasień – w toku kontroli – przyjęła uchwałę w sprawie Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.
2. Mieszkańcy Gminy Jasień – dotknięci przemocą – mają zapewnioną pomoc w ramach infrastruktury Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieniu oraz w ramach współpracy samorządu z innymi instytucjami.
3. Na stronie internetowej Gminy brak jest informacji o dostępnych formach poradnictwa – w zakresie przemocy domowej oraz funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i procedurze „Niebieskie Karty”.
4. Do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w Gminie Jasień zaangażowano 5 osób. Wszyscy pracownicy podnosili kwalifikacje zawodowe w obszarze objętym kontrolą.
5. W Gminie Jasień funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny w pełnym składzie.
6. Burmistrz Jasienia zawarł porozumienia tylko z częścią uprawnionych podmiotów, których reprezentanci zostali powołani w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

7. Wszyscy członkowie Zespołu złożyli oświadczenia zobowiązujące do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych.
8. Zachowano właściwą ilość i częstotliwość organizacji posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.
9. Nie wszyscy członkowie ZI odbyli obowiązkowe szkolenia, o którym mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
10. Ośrodek rozpatrywał zgłoszenia dot. podejrzenia wystąpienia przemocy domowej. Sposób rozpatrywania zgłoszeń jest niezgodny z obowiązującymi przepisami.
11. Mieszkańcy Gminy mają zapewnioną pomoc w ramach procedury „Niebieska Karta”.
12. Prowadzenie procedury „Niebieska Karta” wymaga zmian w kwestii:
 - a) ustalania składu Grupy,
 - b) miejsca spotkań Grupy,
 - c) zwiększenia częstotliwości spotkań Grup,
 - d) objęcia działaniami wszystkich uczestników procedury,
 - e) dokumentowanie działań wszystkich członków Grupy.
13. Zamykanie procedury „Niebieska Karta” jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa.
14. Nie wpływały skargi na działania ZI lub grup diagnostyczno-pomocowych.

Wnioski zawarte w punktach 3, 6, 9, 10, 12, 13 stanowią uchybienie.

Za stwierdzone uchybienia w pkt. 6 odpowiedzialny jest Burmistrz Jasienia, a za stwierdzone uchybienie w pkt. 3, 9, 10, 12, 13 odpowiedzialna jest Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Jasieniu.

Na tym kontrolę zakończono.

O przeprowadzonej kontroli dokonano wpisu do książki kontroli znajdującej się Urzędzie Miejskim w Jasieniu, pod pozycją nr 1/2025.

POUCZENIE

Zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim wobec zastrzeżeń.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Burmistrzowi Jasienia, drugi pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wielkopolskim.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Sylvia Krasieńska

Burmistrz:

BURMISTRZ
mgr Małgorzata Zimna

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Hanna Piekarska

Gorzów Wielkopolski, 07 marca 2025 r.

Jasień, 12 marca 2025 r.